Gemeente leudal

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum 2 november 2021 **Agendapunt**

Onderwerp Programmabegroting 2022-2025
Portefeuillehouder(s) De heer P.H.G. Verlinden (wethouder)

Op basis van onderhavig voorstel wordt aan de raad voorgesteld de volgende besluiten te nemen

1. De programmabegroting 2022 (incl. bijlagen) vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenraming 2023-2025
2. De kredieten van het Meerjarig Investering Programma (MIP) 2022-2025 voor de jaarschijf 2022 met een totaalbedrag van € 4.315.000
3. Vaststellen van de 1e begrotingswijziging behorende bij het MIP
4. De meerjarenplanning van de grondexploitaties vast te stellen
5. Vaststellen van de 2e begrotingswijziging behorende bij de overige financiële mutaties zoals gepresenteerd in deze begroting

Inhoudelijk voorstel

De programmabegroting 2022-2025 ligt voor in de raad. Ten opzichte van de kadernota hebben zich enkele wijzigingen voorgedaan die hierna nader worden geduid. Ten aanzien van de huidige taakstellingen is de stand van zaken opgenomen in de financiële hoofdlijn. Tevens zijn op basis van tussentijdse besluiten en ontwikkelingen 9 posten opgenomen in de begroting met een financiële impact. Tot slot heeft de provincie in samenwerking met alle provincies in Nederland een handreiking opgesteld voor de verwerking van incidentele baten en lasten. Deze handreiking heeft een impact op het eerder geschetste beeld van het structureel begrotingssaldo en wordt nader toegelicht. Aan de provincie zijn verduidelijkingsvragen gesteld ten aanzien van enkele posten in de begroting. Beantwoording van deze vragen is nog niet ontvangen, waardoor het structurele saldo naar de toekomst toe nog kan muteren in een volgend document.

<u>Financiële mutaties</u>

In de begroting zijn 9 financiële mutaties opgenomen, die nog niet aanwezig waren in de kadernota. Deze mutaties worden hierna genoemd en zijn tevens toegevoegd aan de financiële hoofdlijn in de begroting.

B1 Meicirculaire 2021

De meicirculaire heeft een positief effect voor de gemeente Leudal. In de raad van september heeft hier besluitvorming over plaatsgevonden, waarbij de saldi zijn toegevoegd aan de begrotingsruimte.

B2 Inrekenen 75% extra middelen jeugd in de algemene uitkering

De Commissie van Wijzen heeft uitspraak gedaan over de toekenning van de extra middelen rondom jeugdzorg, die toegevoegd gaan worden aan de algemene uitkering. De provincie heeft hiervan aangegeven dat een percentage van 75% ingerekend mag worden in de begroting. De gemeente Leudal heeft bij de besluitvorming rondom de meicirculaire 2021 besloten om de middelen voor 2022 in mindering te brengen op de taakstelling sociaal domein. Daarnaast is besloten de bedragen voor de jaren 2023 en verder toe te voegen aan de begrotingsruimte. Onderdeel van deze inrekening is het opnemen van een post in de risicobeheermatrix. Het op te nemen bedrag voor de jaarschijf 2026 (€ 481.944) is namelijk € 400.000 lager dan het bedrag in 2025 (€885.456), waardoor de gemeente een risico loopt.

B3 Correctie micosport ten gunste van de taakstelling
In 2020 is bij de behandeling van de begroting amendement 4.3 aangenomen. Hierin is een besparing op de huur van Micosport ingerekend ad € 30.000 vanaf het jaar 2022. Inmiddels is een oplossing gevonden voor de verenigingen en kan de overdracht plaats gaan vinden. Gezien de aard van de deze bezuiniging, had deze in mindering gebracht mogen worden op de taakstelling accommodaties. Middels deze begroting wordt voorgesteld dit alsnog te doen.

B4 Bijstelling budgetten lijst van begrotingssubsidies
De lijst van subsidies wordt bijgesteld op basis van de ingekomen aanvragen. Hierbij is het belangrijk om te vermelden dat het bijstellen van de lijst niet betekent dat dit bedrag ook toegekend wordt aan de gesubsidieerde instelling. Voor de dorpsraden en het muziekonderwijs wordt in totaal € 98.503 bijgeraamd voor 2022, daar bijstelling van het in de begroting geraamde bedrag nodig is. Ten aanzien van muziekonderwijs zal een toekomstige bijstelling ondervangen moeten worden in beleid.

B5 Inschrijven arbeidsmigranten vervanging PM post 16 kadernota
In de kadernota is een PM post opgenomen ten behoeve van de meerkosten voor de toename in- en uitschrijvingen in de Basis Registratie Personen (BRP) met betrekking tot internationale werknemers. Inmiddels is een berekening gemaakt ten aanzien van de meerkosten op basis van de extra inschrijvingen. Derhalve is het voorstel een bedrag van € 26.670 beschikbaar te stellen als vervanging van de PM post. De eventuele inkomsten die samenhangen met inschrijven van deze inwoners, worden meegenomen in de algemene uitkering en zijn niet casusspecifiek te herleiden.

B6 Bijstelling tarieven jeugdbescherming en jeugdreclassering
Op grond van de subsidieregeling moeten de GI's voor 1 augustus 2021 hun subsidieaanvraag over het jaar 2022 indienen. Hierbij houden zij rekening met het actuele verwachte zorgverbruik voor 2022. Als gevolg van deze subsidietoekenning wordt bezien of we het budget 2022 moeten bijstellen.

De nieuwe prognose en de nieuwe tarieven leiden per saldo tot een begroot tekort van € 83.864. De daadwerkelijke bijdragen is op basis van afrekening na het einde van het jaar op basis van P (prijs) x Q (hoeveelheid/aantal) en kan dus afwijken. De verwachten uitgaven zijn dan ook een indicatie. Het effect van de indexering is berekend op € 16.872. Dit kan worden gedekt uit de stelpost loon-/prijscompensatie. Dan resteert nog een ongedekt bedrag van € 66.992, dat opgenomen is in deze hoofdlijn.

B7 Bijstelling verbonden partijen
De definitieve begrotingsstukken van de verbonden partijen zijn ontvangen. Dit resulteert in een bestelling van de bijdrage aan deze verbonden partijen, waar in de kadernota nog geen rekening mee was gehouden. Daar een betaling aan de verbonden partij verplicht is, wordt dit budget opgehoogd bij de begroting.

B8 Bijstelling waardeontwikkeling OZB
De verwachtte waardeontwikkelingen ten aanzien van de OZB zijn bekend. Voor 2022 is de inschatting dat de waarde ontwikkelingen voor woningen +6% bedraagt en voor niet woningen -1%. Deze mutaties worden nu verwerkt bij de begroting, waar bij de definitieve vaststelling van de tarieven in december de definitieve waardeontwikkeling bekend is.

B9 Bijstelling afval
De afvalspiegel heeft op basis van de nieuwe afvalinzamelingssystematiek ook de concepttarieven berekend. Op basis hiervan worden de totale kosten van het afval lager, waardoor de BTW die extra comptabel wordt toegerekend afneemt. Dit resulteert in een bijstelling ten nadele van de begrotingsruimte.

Handreiking structurele en incidentele baten en lasten
De BBV heeft voorschriften ten aanzien van het opnemen van structurele en incidentele baten en lasten in de begroting en wanneer zij gelden als incidenteel. De 12 provinciën in Nederland hebben daarbij een handreiking geschreven, die duidelijkheid moet bieden ten aanzien van het mogen opnemen van incidentele posten in de begroting. Deze uitvoering heeft voor de gemeente Leudal effecten ten aanzien van het structurele begrotingssaldo van de huidige begroting, maar wellicht ook in toekomstige begrotingsdocumenten. Het basisprincipe van de voorschriften is dat alle baten en lasten structureel van aard zijn. Natuurlijk is het wel mogelijk dat binnen een structureel budget er een incidentele afwijking kan zijn. Om een budget als incidenteel aan te merken moet rekening worden gehouden met de volgende uitgangspunten:

- De aard van de raming.
- De einddatum
- Materiële beïnvloeding

Derhalve zijn in onze begroting enkele bedragen veranderd van status, waarbij de twee belangrijkste hierna worden toegelicht.

- Handhavingsjurist € 144.000 van incidenteel naar structureel
  De handhavingsjurist moet als structureel worden aangemerkt, daar deze achterstanden gaat wegwerken. Conform de handreiking dienen in dat geval de kosten als structureel te worden aangemerkt ook al komen de kosten eenmalig voor.
- Implementatie omgevingswet € 215.000 aflopend naar € 155.000 van structureel naar incidenteel
  Hoewel we als gemeente al vele jaren middelen vrij hebben gemaakt voor de implementatie voor de omgevingswet, dienen alle middelen die samenhangen met de implementatie aangemerkt te worden als incidenteel. De structurele effecten van de wetgeving, worden naar de toekomst toe als structureel aangemerkt, maar staan vooralsnog als PM in de begroting.

Naast de gewijzigde invulling van bovengenoemde posten zijn bij de provincie verduidelijkingsvragen gesteld, om de gevolgen voor de gemeente beter inzichtelijk te krijgen. Het kan voorkomen dat bijvoorbeeld eenmalige personele middelen (zie bijvoorbeeld de handhavingsjurist) of eenmalig onderhoud voor scholen als structureel moeten worden aangemerkt. Dit kan een vertekend beeld geven over het verloop van de budgetten, zeker waar deze in relatie staan met taakstellingen.

Op het moment dat meer informatie ontvangen wordt van de provincie wordt voorgesteld een mondelinge toelichting te geven ten aanzien van deze handreiking aan zowel het MT als ook het college.

Meerjarenplanning grondexploitaties
In de paragraaf grondbeleid wordt ingegaan op de voortgang van de grondexploitaties. Enerzijds wordt toegelicht wat in de loop van de komende jaren gerealiseerd wordt en anderzijds vindt er een bijstelling plaats van de (financiële en niet financiële) planning van de exploitatie. De raad wordt verzocht de impliciet bijgestelde meerjarenplanning vast te stellen.

Risicobeheermatrix
Als voorloper op de nieuwe nota risicomanagement is ten aanzien van de risicobeheermatrix een eerste verbeterslag gemaakt. Dit heeft geresulteerd in de volgende aanpassingen:

- Drie risico’s zijn verwijderd uit de matrix

    - Uitgaven 3D's, verwijderd door de bijstelling van de budgetten in voorgaande jaren
    - PW I-deel/arbeidsmarkt, de rijksbijdrage is op dit moment hoger dan de lasten binnen de participatiewet. Vooralsnog is er geen risico met betrekking tot de begroting, maar wordt hierop gemonitord indien de werkloosheid stijgt.
    - Risico's m.b.t. haalbaarheid plannen a.g.v. marktsituatie (grondexploitaties), dit risico is niet actueel aangezien op dit moment voor alle plannen belangstelling is. In het verleden is dit risico opgenomen daar gronden niet verkoopbaar bleken als gevolg van weinig interesse in gronden.
- Één risico is toegevoegd
    - Taakstelling sociaal domein, op basis van de stand van zaken met de verwerving van de nieuwe contracten is besloten om een bedrag van € 1.125.000 aan te merken als risico. Dit is nu opgenomen in de matrix.
- Vier risico's zijn van structureel naar incidenteel omgezet, gezien de aard van het risico. In de nieuwe nota zal hier ook aandacht voor zijn wanneer een risico gekwantificeerd wordt als incidenteel dan wel structureel.

De saldi op basis van de begroting met in achtname van de genoemde punten uit dit voorstel en de huidige stand van de taakstellingen is als volgt.

Gemeente leudal

Actuele stand programmabegroting 2022-2025

	2022	2023	2024	2025
Primaire begroting 2021-2024	430.479	1.018.840	2.257.641	2.257.641
Mutaties kadernota 2021-2024	-4.172.000	-5.106.000	-5.945.000	-5.945.000
Mutaties na kadernota voor begroting	-353.000	-589.000	-943.000	-943.000
Mutaties bij begroting 2021-2024	2.615.882	4.757.925	4.960.368	4.960.368
Stand begroting na raadsbesluit begroting 2021-2024	**-1.478.639**	**81.765**	**330.009**	**330.009**
Begrotingswijzigingen voor 1e raadsrapportage	98.690	-18.157	-18.579	-18.579
Septembercirculaire	-149.269	-147.595	-53.385	-53.385
Decembercirculaire	6.102	6.403	6.378	6.378
Concept resultaat 1e raadsrapportage	351.344	-70.658	-164.893	471.473
Stand voor kadernota 2022-2025	**-1.171.772**	**-148.242**	**99.530**	**735.896**
Resultaat alle voorstellen	-447.123	1.035	-50.163	142.238
Correctie micosport ten gunste van de taakstelling	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Resultaat meicirculaire inclusief verwerking voorstellen	1.070.282	592.259	279.189	302.806
Middelen jeugd 75%	0	1.087.728	995.880	885.456
Voorstel lijst van begrotingssubsidies	-98.503	0	0	0
Voorstel internationale medewerkers	-26.670	-26.670	-26.670	-26.670
Bijstelling VP	-13.500	-12.750	-15.750	-18.500
Tarieven jeugdbescherming en jeugdreclassering	-66.992	-66.992	-66.992	-66.992
OZB waardeontwikkeling	260.836	271.050	271.050	271.050
bijstelling afvalstoffenheffing	-2.791	-2.791	-2.791	-2.791
Begrotingssaldo na claims kadernota 2022-2025 incl realisatie taakstelling	**-526.233**	**1.664.627**	**1.453.283**	**2.192.493**
Vastgoed	174.405	-	-	-
Accommodaties	141.099	141.099	141.099	141.099
Sociaal domein	1.739.466	2.707.951	2.658.496	2.661.276
Personeel en organisatie	30.000	-	-	-
Personeel en organisatie griffie	50.000	50.000	50.000	50.000
Aangenomen motie sturing	200.000	200.000	200.000	200.000
Begrotingssaldo na claims kadernota 2022-2025 excl realisatie taakstelling	**-2.861.203**	**-1.434.423**	**-1.596.312**	**-859.882**
Waarvan structurele begrotingsruimte	-905.109	1.648.931	1.628.283	2.197.830
Waarvan incidentele begrotingsruimte	378.876	15.696	-175.000	-5.337

Bijlage(n)
1. Programmabegroting 2022-2025

Heythuysen, 5 oktober 2021

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,
De gemeentesecretaris, De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts D.H. Schmalschläger